

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

26. Lysias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Aut in Sicilia, eum rogatus quodnam se estimaret optimi respondisset, illud ipsum esse, ex quo Harmodij, & Aristogitonis statuae, (qui tyrannu Hipparchum de rerum humanarum culmine sustulerant), essent confectae. Extant eius orationes in Graecoru oratoru volumine.

a Ab Hermogene agnoscitur inuention, & princeps politici characteris, ευρεινός & ἀρχηγός τῶ τῶ πολιτικῷ, de idea.

b Ab alijs eidem ipsi ῥητορικῶν λόγων inuentum tribuitur, διὰ τὸ λαβῆν ἐπένομον, & τὸ Νέσορα.

Andocides.

CAPVT XXV.

Natus est Andocides Olympiade septuagesima octaua, principe in rep. Atheniensiu Theogenide, centu annis Lyfia antiquior, homo (ut apparet ex Plutarcho) factiosus, varijsque ob improbitatem periculis, & laboribus exercitus. De eius stylo ita ceter idem auctor, ἐστὶ ἁπλοῦς, & ἀκατάσκευτος ὡς τοῖς λόγοις, ἀφελῆς, & ἀσχημδτισος. Simplex est, sine apparatu, inornatus, & minimè figuratus: quicquid tamè dicat Plutarchus: grauis est, affectus habet, lacertos quoque, & figuras, sententijs satis vehementes. Nam, ut caetera omittā, ea nobilissima C. Gracchi aporia, qua dicitur, vel inimicis lachrymas elicuisse, fluxit ab Andocide. Sic enim ille in oratione de mysterijs. Μὴ τοῖ τον εἰ αὐτοὶ τειδιᾶτε, & τὸ πειρασμένον αὐτοῖς ἐπιλάθητε· ἀλλ' ἀναμνηθεῖτες τῶ ἔργων νομίσατε τὰ σάματα αὐτῶν ὅσαν ἀφουμένων εἰμὲ παρ' ὑμῶν ὁδοῦσιν. τίνα γὰρ & ἀναβιβασομα δεησόμενοι ὑπὲρ ἑαυτῶν, τὸ πατέρα, ἀλλὰ τειδιχεν, τοὺς ἀδελφούς, ἀλλ' ὅτι εἰσίν, ἀλλὰ τοὺς παῖδας; ἀλλ' οὐτω γενέτωλα, ὑμεῖς τεινῶν & ἀντίπατρός εἰμι, & ἀπὸ ἀδελφῶν, & ἀπὸ παίδων γενέσθε· εἰς ὑμᾶς καταφύγω, & ἀντιβολῶ, & ἐκτενω· ὑμεῖς με παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀτητάμενον σώσατε, & μὴ βούλεσθε Θεήλας, & Ἀνδρίως πολιτας ποιέσθαι δι' ἀπορίαν ἀνδρῶν, τοὺς ἴ ὄντας πολιτας ὁμολογομένους, οἷς προσηκῆ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς εἶναι, & βελόμενοι· διωχθέντα, τοὺς τοὺς ἴ ἀπόλυτε μὴ διστα. mouet à suis maioribus grauter: Quare nolite, etiam si mortui sint, rerum gestarum obliuisci, sed illustriu facinorum recordati, et illi-

Andocides in or. de mysterijs. p. 9, n. 15.

mate eos viuos, & praesentes adesse pro mea salute deprecatores. Ad quem enim confugiam? què mihi supplicem adhibebo? Patrem, at mortuus est; fratres; nullos habeo; liberos; non dum mihi nati sunt. Vos igitur mihi estote pro patre, pro fratribus, pro liberis, ad vos confugio, oro, & obsecro: seruate me, & nolite virorum penuria Thefalos, & Andrios in ciuitatem vestram asciscere; vestros verò ciues, qui boni viri, ac fortes esse maximè possunt, & erunt, perimere; Quid in perorationibus Demosthenis huic simile? Bius quatuor orationes extant in volumine Graecorum oratorum.

Lysias.

CAPVT XXVI.

Lysiam, si Musis placet, ad caelū vsque Graeci homines sibi, suisque plaudentes similibus, efferunt Ego nihil in eo sublime, aut admirabile video? Venustus est scriptor, ac politus, quis negat? nihil habet insolens, nihil inceptū, concedatur: sed tenuis est, inornatus, & toto genere strigosior. Nec mirum, priuatas illas plerāq; & eas ipsas alijs, & partiarum rerum causulas scripsit, ex quo necessario sit ieiunior; quoniam se ipse consultò ad minoratum genera causarum limaui. Appositè, & loco de eodem dixit Fab Quintil. quā de Demosthene, Aeschine, & Hyperide verba fecisset: His (inquit) Lysias aetate maior, subtilis, atque elegas, & quo nihil, si oratori satis sit docere, querat perfectius: nihil enim in eo est inane, nihil accersitum; puto tamen fontiquam magno flumini propiorè. Sit igitur fons, vel fonticulus, & caueat se cum magnis fluminibus comparare. At verò Dionysius Halicarn. in eius laudes se effundens, iustā orationē scribit, non modò eius proprietatem, perspicuitatē, et rotunditatē, gratiam, puritatem commendat, sed etiam audeo dicere eum περιττῶ, & σεμνῶ, & μεγάλῶ φαινεσθαι πράγματα ποιῆν. quod nemo veterum in Lysia propriū agnoscit, vel eorū, qui plenius huic indulgent oratori: etiam cum Isocrate comparat, rosam cum anemone. Quantò melius Plato in Phedro, qui rē indignam putat, Isocratis opera, cum orationibus Lysie comparare; quod ille maior esset & indole, & virtute, etiam si tum esset adolescens, cum iā Lysias in oratione venisset ad summū gloriae? Quod veid χόριν e-tamen conu- ius κρατίστην τε ἀρετήν, & χαρμηλικωτάτω era Μνησ- εθε δεις, quasi solius sit Lysiae, κηχαρη- ptoleumum. C mi-

Photius propriam eius virtutem indicat τῶν κῶλον ὑπόμνησον & τῆς καὶ δορῶ τῆς ἰουκ- δὲς mem- brorum cō- cinnitatem, & florem puritatu. Cic. de op- timo gen- orat.

grandiorem
solito fuisse
notat Ph
tius.

μέγας, & ἐπαρροδίας λέγειν, in eo Isocrati, & Demetrio Phalareo iniquior, quibus hæc virtus maximè conuenit, & si quis periculum facere velit, legat orationē Lyfiæ contra Theomnestum, & ceteros similes, in quibus, quod fatiet abundè, quod delectet, nihil multum inueniet. Vnam eius orationem valdè probo, ἐπιτάξιον τοῖς Κορινθίων Βοηδοῖς: reliquæ mediocres sunt, multæ, & luce, & eius nomi- nei ἰσθαῖ viris doctis meritò videntur

Isocrates.

CAPVT XXVII.

Sirenuia, quæ Isocratis infidet tumulo, me- tacente laudes eius prædicat, & suauitatem commendat eloquentiæ. Hic certè tibiarū fabri filius didicit cauere maioribus fistulis, ad eloquentiæ natus decora. Quid miram? Gorgia illum Leontinum audierat, aureum plane oratorem, sub quo proculsa Isocratis lingua, dicendi consecuta est admirabilitatē. Volitabat imprimis gloria, forum & actiones cogitabat, sed vocis gracilitas, frontisq; mollities hominem à forensi strepitu, in priuatos scholæ patietes compulit, inter quos eam gloriam aluit, quā nemo post ea est consequutus: quippe eius ludus tori Græciæ dicendi officia, vel certè, vt acutè dictū est à Tullio, equus Troianus fuit, è quo principes nauiter instruti ad eloquentiā, prodierūt: primus enim cepit mollioribus numeris explere sententias, & aurea philosophiæ documenta delicatissimæ orationis intexere floribus, è quibus eam apud summos viros adeptus est gloriam, quā nemo adæquauit. Præsenferat primas, veluti orientis ingenij faces diuinus Plato, cum eum tam illustri commendat elogio.

Plato in
Phadro.
Platonu
iudiciu
de Isocr.

Δοκῆ μοι ἀμείνων, ἢ κατὰ τοὺς περὶ Λυσίαν ἔτι λόγους, τὰ τὸ φύσει, ἐστὶ ἡ ἦθει γενικώτερον χειρῶν δόξα, ὥστε οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν, προέδοξος τὴν ηλικίαν, εἰ περὶ αὐτοῦς τε τοὺς λόγους οἷόν τιν' ἔπιχειρεῖ, πλεον ἢ παύσαν διέπειροι τὴν πρότερον ἀφαιμένον λόγον ἐστὶ τε εἰ αὐτῶν μὴ ἀποχρήσται ταύτην, ἐπὶ μείζονα ἢ αὐτῶν ἀγοι ἄρην δευτέρη: videtur mihi præstantiore ingenij indole, quam Lysias, quantum quidem ex illius scriptis iudicare possumus, & moribus etiam commodioribus temperatior, & copiosior: itaque nihil mirum, si ab adolescentia in arte dicendi vitis antecellat,

vt puer pueros ipsdem studijs deditos superauit, atque etiam ijs studijs minimè contentus, ad maiora, diuino quodam impetu impellatur. Hæc Socrates in Phædro Platonis, de Isocrate admodum adolecente. Ex quo cõijcere licet, qualis vir fuerit, qui tam fecunda iuicia, ad centesimum vsque annum, quem propè expleuit viuendo, in continua eloquentiæ exercitacione perduxit. Cicero certè eum eloquentiæ patre non veretur appellare: nec immeritò, in- sunt enim in eo summæ virtutes, quæ à Dion. Halicarn. colliguntur; inuentio mirabilis, heroica magnificentia, illustris argumentorum splendor, dispositio prudens, epichetematum elaborata collocatio, magna vbique styli perspicuitas, atque in exprimendis moribus industria, dictio pura, facilis, vsitata, verborum summa, quæ potest esse, concinnitas. Ceterū, vt nihil ex omni parte beatum est, à summis viris, in eo morosa ad fatietatem vsque affectatio reprehenditur. Primum enim concursus vocalium, quæ hiulcam faciunt orationem, tā religiosè vitat, vt nihil supra: licet de eius oratione Lucilianum illud dicere:

Isocratis
virtutes.

Isocratis
vitia.

Quam lepidè lexes, compassa vt Tesserule om-
nei.

Arts passiminto, atque emblemata vermicula-
to.

Deinde figuras, non quidem sententiæ, sed dictionis, vt leuculas antitheses, isocola, homæoptota, homæoreleuta, non minus frequentat, quàm illi Iouem Corinthium inculcat: ad summum, numeros, & circumscriptos verborum ambitus perpetuò consecatur, vt nunquā videatur acquiescere, nisi perodos impentore cura tornatas laxius effudat, & mollius. Quod qui nimis pueriliter faciunt, tibicines multos inferciunt orationi. Hæc in Isocrate Dionysius animaduertit: Philenicus eundem cum pictore comparat, qui vbique easdem vestes, & gestus, & ornamenta imaginibus appingit. Hieronymus Philosophus lectori puero similem dicit, quod nulla vnquam acrimonia, nullavocis contentione vtatur. Verum facile potest Isocrates excusari, si præsertim eius consilium spectetur. Hoc genus dicendi si vsurpasset in foro, iusta reprehensione non caruisset, at verò scribit ad pompam, delectationemque legentium: in quo genere quid potest esse nimis elaboratum? Non est hic ars occultanda, quam profiteamur, & quam à nobis solum auditores expectant, quanquam in eo non est ineptus, aut nimis Isocrates, quod nimis intèperanter obijcit

Philenic
& Hiero.
philosoph.
de Isocras.
iudiciu.

Defensiu
Isocr.